

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 115/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 4Tos/113/2025-66 zo 16. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. februára 2026 bez toho, aby bol zastúpený advokátom, ktorého žiada ustanoviť, domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením krajského súdu o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na to, že k ústavnej sťažnosti nepriložil kópiu uznesenia krajského súdu, bola kópia tohto uznesenia a uznesenia okresného súdu vyžiadaná z krajského súdu.

II.

2. Sťažovateľ vykonáva 12-ročný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za obzvlášť závažný drogový zločin, a 4. augusta 2025 navrhol, aby bol z výkonu trestu podmiennečne prepustený, keďže sa polepšil a možno očakávať, že po prepustení povedie riadny život. K návrhu pripojil posudok, ktorý bol vypracovaný na účely zmeny protitoxikomanickej liečby z ústavnej na ambulantnú, prísľub prijatia do zamestnania a potvrdenie o pobyte. Uviedol, že nepredstavuje príliš veľké riziko recidívy a pozitívna prognóza budúceho správania je daná abstinenciou, prácou a sociálnymi podmienkami, ktoré má vytvorené. Dodal, že sa zmenil pohľad zákona na drogovú trestnú činnosť a teraz by mu bol za to isté uložený miernejší trest.

3. Okresný súd uznesením z októbra 2025 návrh sťažovateľa zamietol, keďže nemožno očakávať, že sťažovateľ v budúcnosti povedie riadny život. Vychádzal z toho, že sťažovateľovi bol

v roku 2011 uložený podmienený trest, no počas skúšobnej doby v septembri 2011 sa dopustil trestného činu, za ktorý mu bol uložený trest, ktorý teraz vykonáva. Okrem toho sa po tomto zločine dopustil ďalšieho prečinu. Sťažovateľ bol ešte v roku 1998 podmienne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, no v skúšobnej dobe sa dopustil trestného činu a musel mu byť nariadený výkon zvyšku trestu odňatia slobody. Okrem toho okresný súd poukázal na ďalšie odsúdenia sťažovateľa. Okresný súd zdôraznil, že sťažovateľ bol dvanásťkrát súdne trestaný, a to aj za skutky, ktorých sa dopustil počas skúšobnej doby podmieneného prepustenia či odkladu výkonu trestu. Okresný súd vyhodnotil, že jeho aktuálne správanie je len výsledkom prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu, a nie dôsledkom jeho skutočného polepšenia, ktoré by dávalo nádej, že v budúcnosti povedie riadny život. Okresný súd dodal, že rozumne sa nemožno domnievať, že ďalšie podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní zákonom sledovaný účel.

4. Sťažovateľ proti tomu podal sťažnosť, keďže recidíva nemôže byť dôvodom na zamietnutie návrhu na podmienené prepustenie a predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže byť založený len na jeho trestnej minulosti. Poukázal na to, že počas trestu nebol ani raz potrestaný, bolo mu udelených 10 disciplinárnych odmien, pracuje na vonkajšom pracovisku, odkiaľ mal nastúpiť do práce po prepustení.

5. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sťažnosť sťažovateľa zamietol. Skonštatoval, že nemožno predpokladať, že sťažovateľ sa po podmienenom prepustení bude trestnej činnosti vyhýbať a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy. Poukázal na závažnosť drogovej trestnej činnosti sťažovateľa. Zdôraznil, že sťažovateľ sa ešte aj po právoplatnosti odsúdenia za drogovú trestnú činnosť dopustil ďalšieho trestného činu, za čo mu bol uložený ďalší nepodmienený trest odňatia slobody na päť mesiacov. Krajský súd sa preto stotožnil so závermi okresného súdu o nesplnení podmienky podmieneného prepustenia podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, keďže od sťažovateľa nemožno očakávať, že vzhľadom na uvedené skutočnosti v budúcnosti povedie riadny život. Podľa krajského súdu je nevyhnutné, aby sťažovateľ vykonal trest odňatia slobody tak, ako mu bol uložený.

III.

6. Sťažovateľ porušenie základných práv identifikuje v tom, že súdy sa formálne venovali iba jeho trestnej minulosti a životu pred odsúdením a neprípísali význam pozitívnym zmenám v jeho správaní v ústave na výkon trestu. Podľa sťažovateľa zákonodarca nemal v úmysle vylúčiť z možnosti podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody recidivistov. Namieta, že krajský súd sa nevysporiadal so splnením materiálnych podmienok na podmienené prepustenie. Podľa sťažovateľa krajský súd porušil zásadu nie dvakrát za to isté, keďže zákon predpokladá sťaženie formálnych podmienok pre dosiahnutie možnosti žiadať súd o podmienené prepustenie.

IV.

7. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Čo sa týka namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, treba uviesť, že úlohou ústavného súdu nie je preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie,

a ani odpovedať na otázku, či malo byť žiadosti sťažovateľa o podmienené prepustenie vyhovené. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter, teda či nie je výsledkom zjavného právneho omylu. V súlade s materiálnym prístupom k ochrane ústavnosti bolo zohľadnené aj uznesenie okresného súdu, ktoré s napadnutým uznesením krajského súdu tvorí z hľadiska predmetu ochrany jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

8. Z ústavy nevyplýva právo na to, aby bolo vyhovené návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie splnenia zákonných podmienok je na úvahe súdu (II. ÚS 222/2019), pričom z § 66 Trestného zákona vyplývajú viaceré materiálne a vzájomné súvisiace podmienky podmieneného prepustenia: (i) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a (ii) možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na zaradenie odsúdeného do výkonu trestu. Z uznesenia krajského súdu je zrejmé, že rozhodujúce pre úvahu o nesplnení podmienok na podmienené prepustenie bolo, že sťažovateľ sa opakovane a dlhodobo dopúšťa trestnej činnosti, ktorú spáchal opakovane aj po podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody či podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v skúšobnej dobe. Sťažovateľovi boli doteraz ukladané tresty odňatia slobody nielen podmienené, ale aj tresty nepodmienené, navyše, bol aj podmienené prepustený, pričom ani možnosť, ktorá bola sťažovateľovi podmieneným prepustením na nápravu poskytnutá, nevyužil a dopustil sa opätovne protiprávnej trestnej činnosti.

9. Táto úvaha všeobecných súdov zodpovedá podmienkam, pre ktoré nemožno sťažovateľa prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako ich stanovuje § 66 Trestného zákona. Opakované postihnutia konania sťažovateľa trestom odňatia slobody podľa Trestného zákona, ktoré predchádzali výkonu súčasného trestu, odôvodňujú záver, že rozhodnutie krajského súdu nie je zjavne mylným výkladom § 66 Trestného zákona a rozumne odôvodňuje to, že od sťažovateľa nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. To vylučuje, že by namietané uznesenie krajského súdu predstavovalo porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Úvaha všeobecných súdov, ktorá zohľadňuje osobitosti trestnej minulosti sťažovateľa, a predovšetkým to, že sťažovateľ sa počas plynutia skúšobnej doby po podmienenom prepustení dopustil ďalších úmyselných trestných činov, rozumne odôvodňuje záver o tom, že nie je daný dôvod na jeho podmienené prepustenie. Pri rozhodnutí neboli zohľadnené len predchádzajúce odsúdenia sťažovateľa, ale aj jeho konanie počas skúšobnej doby.

10. Nemožno dospieť k záveru, že by zohľadnenie predchádzajúcich odsúdení v namietanom rozhodnutí krajského súdu predstavovalo porušenie základného práva nebyť trestne stíhaný za čin, za ktorý už bol sťažovateľ právoplatne odsúdený. Výsledkom rozhodnutia o neprepustení sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody totiž nie je jeho opätovné trestné stíhanie. Preto nemožno dospieť k záveru o porušení zásady nie dvakrát za to isté. Obdobne nemožno dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy, keďže k obmedzeniu jeho osobnej slobody v súčasnosti dochádza na základe ústavnou sťažnosťou nenamietaných rozhodnutí, ktorými mu bol uložený trest odňatia slobody.

11. Sťažovateľ tiež poukázal na nález ústavného súdu (I. ÚS 250/2023), ktorým ústavný súd rozhodol o porušení práva iného sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

uznesením krajského súdu, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Uznesenie krajského súdu bolo ústavne neudržateľné z dôvodu, že krajský súd v konkrétnostiach nereflektoval na čestné vyhlásenie rodiny a dostatočným spôsobom nereagoval ani na záruky poskytnuté zo strany dotknutého občianskeho združenia, ktoré vyčerpávajúcim spôsobom popísalo spôsob poskytnutia záruk, a to aj prostredníctvom konkrétnych osôb v konkrétnych oblastiach spoločenského života, pričom pre prípad vyššej miery zabezpečenia navrhlo uloženie aj iných povinností po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. To však nemožno vzťahovať na vec sťažovateľa, keďže v jeho prípade neboli poskytnuté žiadne záruky zo strany záujmového združenia či dôveryhodnej osoby.

12. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu